

23. 11. 2012

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

(Ne)zbytnost vytvoření nového úřadu pro kontrolu veřejných zakázek

V srpnu 2012 představilo Ministerstvo pro místní rozvoj (dále jen „MMR“) svůj záměr zřídit Úřad pro veřejné investování (dále jen „Úřad“). V těchto dnech bylo ukončeno mezirezortní připomínkové řízení k návrhu zákona o působnosti Úřadu pro veřejné investování (dále jen „Návrh“), který by měl být následně předložen Poslanecké sněmovně ke schválení. Podle tiskových zpráv je Návrh předmětem kritiky u převážné většiny ministerstev, a to především z důvodu nehospodárnosti. Otázkou proto zůstává, zda je pro zajištění kontroly systému veřejného zadávání, jakož i účelnosti a transparentnosti zadávání veřejných zakázek a koncesí potřeba vytvářet zcela nový úřad.

WEINHOLD LEGAL

Cílem Návrhu je dosáhnout sjednocení dílčích pravomocí stávajících úřadů, které působí při regulaci procesu veřejného investování, a svěřit chybějící pravomoci v této oblasti přímo Úřadu. Na základě těchto změn by zároveň nemělo dojít k překrývání kompetencí s jinými ústředními orgány státní správy.

Podle Návrhu by do působnosti Úřadu měla primárně náležet kontrola veřejného zadávání ex ante, tj. kontrola postupů, které předcházejí zahájení zadávacího řízení. Tím by měl Úřad doplnit činnost Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“), který je odpovědný za kontrolu veřejného zadávání ex post. Zřízením Úřadu by však neměla být narušena pozice ÚOHS jako poslední správní instance při přezkumu veřejných zakázek, vzdělávání zaměstnanců státní správy v oblasti veřejného investování a oblasti prevence proti korupci v investičním procesu od jiných ústředních a státních orgánů. Dále by měly na Úřad přejít veškeré kompetence MMR v oblasti investiční politiky a Úřad by měl též převzít agendu přezkumu výběrových řízení v případech projektů spolufinancovaných ze strukturálních fondů Evropské unie, kde je povinnost řídit se zákonem o veřejných zakázkách uložena smluvně poskytovatelem dotace. Mezi nové kompetence Úřadu by podle Návrhu náležela např. předběžná kontrola hospodárnosti a účelnosti konkrétní veřejné zakázky na žádost Vlády ČR či Nejvyššího kontrolního úřadu, zajištění fungování Panelu expertů dle novely zákona o veřejných zakázkách nebo vedení Rejstříku povinně zveřejňovaných smluv státu, resp. příslušných státních orgánů, pokud bude zaveden. Rejstřík povinně zveřejňovaných smluv by měl být vytvořen po přijetí návrhu zákona, který má novelizovat občanský zákoník, obchodní zákoník, zákon o svobodném přístupu k informacím, zákon o veřejných zakázkách a dokonce i nový občanský zákoník. (k návrhu tohoto zákona viz článek Vladimíra Petráčka „Poslanci hodlají měnit nový občanský zákoník už před jeho účinností - k návrhu zákona o registru povinně zveřejňovaných smluv“ publikovaný dne 5. září 2012).[1]

Dalším argumentem pro zřízení Úřadu ze strany MMR jako navrhovatele je skutečnost, že Návrh má reagovat na návrhy nových připravovaných směrnic Evropského parlamentu a Rady o zadávání

veřejných zakázek. V návrhu těchto směrnic je doporučeno, aby byl členskými státy zřízen nezávislý orgán tak, aby nedocházelo ke střetům zájmů a byl tak vytvořen průhledný systém veřejného investování a dohledu nad ním. Úkolem tohoto nezávislého orgánu by mělo být dle doporučení obsažených v návrhu směrnic zejména poskytování poradenství zadavatelům ohledně výkladu pravidel a zásad zadávání veřejných zakázek nebo návrh preventivních opatření ke snížení míry korupce, střetů zájmu a jiných vážných porušení pravidel pro zadávání veřejných zakázek. Podle důvodové zprávy podobné nezávislé orgány fungují i v dalších zemích (například rakouský Bundesbeschaffung GmbH, slovenský Úrad pro verejne obstaravanie nebo holandská vládní agentura PIANO), důvodová zpráva se nicméně nezmiňuje o detailech týkajících se právního pozadí v těchto zemích spolu s náklady na vedení těchto orgánů, zmíněny nejsou ani konkrétní finanční přínosy. Finanční přínosy pro samotnou Českou republiku pak nejsou ve zprávě podrobně analyzovány.

Pokud bude Úřad zřízen, stane se tak dvanáctým článkem mezi ústředními správními úřady v České republice. Roční náklady na provoz Úřadu odhaduje MMR v předkládací zprávě kolem 306 milionů korun. Oproti současnému stavu by vzniklo asi patnáct nových míst pro odborníky a dvaadvacet míst pro provozní úředníky.

Vzhledem k vysokému objemu veřejných investic v České republice (za rok 2011 bylo prostřednictvím veřejné správy proinvestováno asi 500 miliard korun[2]) je nesporné, že je třeba koordinovat proces zadávání veřejných zakázek a koncesí tak, aby byly veřejné prostředky vynakládány co nejefektivněji. Zejména je nutné posílit odbornou přípravu zahajování procesu a jeho následné schvalování a celkově zprůhlednit celý proces veřejného zadávání. V jiných evropských zemích existují úřady, které buď zajišťují dohled nad veřejnými zakázkami, nebo fungují jako centrální zadavatel. V České republice vykonává dohled nad veřejnými zakázkami ÚOHS. V případě zřízení Úřadu by bylo vhodné lépe a podrobněji vymezit jeho kompetence, včetně případného rozšíření o působení jako centrální zadavatel pro některé komodity.

Karolina Šubertová

[Weinhold Legal, v. o. s.](#)

Charles Square Center
Karlovo náměstí 10
120 00 Praha 2

Tel.: +420 225 385 333

Fax: +420 225 385 444

e-mail: wl@weinholdlegal.com

---

[1] Dostupné na www.epravo.cz, k dispozici >>> [zde](#).

[2] Údaj o objemu investic na trhu veřejných zakázek byl převzat z důvodové zprávy k návrhu zákona o působnosti Úřadu pro veřejné investování

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Nepřevzaté povolení stavby a změna územního plánu](#)
- [Letiště a letecké stavby](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Limity dohledu nad výkonem znalecké činnosti](#)
- [Stavebníci získávají od roku 2026 silnější pozici v soudních sporech o povolení stavby](#)
- [Novela zákona o spotřebitelském úvěru: zásadní regulatorní přelom, který změní finanční trh i praxi poskytovatelů spotřebitelských úvěrů](#)
- [Regulace cen taxislužby v roce 2026: co se mění a jaké mají obce možnosti?](#)
- [Jaké klíčové změny přináší návrh novely stavebního zákona?](#)
- [Nový zákon o zbraních a střelivu](#)
- [Novela zákona o pyrotechnice: likvidace profesionálů namísto zmírnění negativních vlivů](#)
- [Nový zákon o zbraních – hlavní a vedlejší držitelé a změny v posuzování zdravotní způsobilosti](#)